

ביטוח לאומי קצבאות 2018

אזרד יורם - יועץ מס ופרישה

מייצג ביטוח לאומי

הרב קוק 8 ירושלים

0523808345

- קצבאות
- 1. תפקיד הביטוח הלאומי
- 2. שיעורי דמי ביטוח לאומי- 2017 - שינויים
- 3. נפגעי עבודה, מחלות מקצוע
- 4. אזרח וותיק (בשם הקודם זקנה)
- 5. שארים (בני משפחה של אדם שנפטר)

המשך נושא ההרצאה

• קצבאות ארוכות מועד-לא מחליפות שכר

• 1. קצבת אזרח ותיק

• 2. קצבת שארים

• 3. קצבת נכות כללית

• קצבאות מחליפות שכר

• 1. לידה, תאונות עבודה, מילואים, אבטלה

, שמירת הריון, פש"ר

תפקיד הביטוח הלאומי

- ביטוח סוציאלי
- תפקידו לגבות דמי ביטוח מי תושבי מדינה ישראל **מגיל 18 ועד גיל 67**
- ובמקביל לבצע תשלום קצבאות למי שאיננו עובד
- מנוהל כקופה אחת הדדית
- כך יוצא שמבוטח **א** משלם דמי ביטוח על מנת שמבוטח **ב** יקבל קצבה

עקרונות הביטוח הלאומי

- **עקרון הביטוח** – כולם מבוטחים – ביטוח ההכנסה עצמאי, ושכיר, וגם מי שאיננו עובד כלל
- **עקרון השוויון** – אין הבדל דת גזע ומין כולם שווים
- **עקרון הדדיות** – מבוטח א משלם ע"מ שמבוטח ב יקבל קצבה
- **עקרון החובה** – חובה על כול תושב להיות מבוטח בביטוח לאומי ללא שום שיקול דעת

שיעור דמי ביטוח לאומי -2018 עלות מופחתת-

60% מהשכר הממוצע במשק

<u>סך הכול</u>	<u>עובד</u>	<u>מעסיק</u>	מחלק השכר שעד -60% מהשכר הממוצע במשק - 5,944 ₪
3.85%	0.4%	3.45%	דמי ביטוח לאומי
3.10%	3.1%		דמי ביטוח בראות
6.95%	3.5%	3.45%	סך הכול

שיעור דמי ביטוח לאומי -2018 עלות רגילה- עד

₪ 43,370

<u>סך כללי</u>	<u>עובד</u>	<u>מעסיק</u>	מחלק השכר מעל -60% מהשכר הממוצע במשק עד ₪ 43,370
14.5%	7%	7.5%	דמי ביטוח לאומי.
5%	5%		דמי ביטוח בריאות.
19.5%	12%	7.5%	סך הכול.

נכות כללית – וועדת לרון

- החוק המשופר למקבלי קצבת נכות היוצאים לעבוד (חוק לרון)
- ועדת לרון" הוקמה כדי לבחון את שילובם של אנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה.
- לאור המלצות הוועדה, החל ב-1.8.09 נכנס לתוקף תיקון חוק הביטוח הלאומי.
- הבא לשפר את התנאים של מקבלי קצבת נכות שיוצאים לעבוד.
- התיקון בחוק משפר את התנאים של מי שיוצא לעבוד, ואינו פוגע בזכויות של מי שלא עובד.

עיקרי התיקון:

- אם נקבעה לך דרגת אי-כושר יציבה, לא תיבדק מחדש עם צאתך לעבודה.
- הסכום הכולל שתקבל מעבודה ומקצבה, יהיה תמיד גבוה יותר מסכום הקצבה בלבד. לכן ככל שתרוויח יותר מעבודה, כך הכנסותיך הכוללות יגדלו.
- תמשיך לקבל הטבות נלוות על-פי הכללים שנקבעו.
- רשת ביטחון למשך שלוש שנים - אם הפסקת לקבל את קצבת הנכות בגלל שהתחלת לעבוד או בגלל שהכנסותיך מעבודה עלו, תהיה מוגן ברשת ביטחון.
- כלומר במשך 3 שנים מיום שהפסקת לקבל את הקצבה, אם תפסיק לעבוד או שהכנסותיך ירדו שוב, תוכל לשוב ולקבל את קצבת הנכות בלי לעבור בדיקה מחדש.

קצבת עידוד

- על-פי החוק קיימת קצבה חדשה - "קצבת עידוד". קצבה זו תשולם במקום קצבת הנכות, למי שהכנסתו מעבודה עולה על הסכום שנקבע בחוק.
- בכך יישמר העיקרון,
- לפיו הסכום הכולל שתקבל מעבודה ומקצבה יהיה תמיד גבוה יותר מקצבת נכות בלבד.

מה התנאים לקבלת קצבת נכות?

- גיל ותושבות:
 - אתה תושב/ת ישראל.
 - מלאו לך 18 שנים ועדיין לא הגעת לגיל פרישה.
- הכנסות - הכנסתך כשכיר או כעצמאי נמוכה **מ-60%** מהשכר הממוצע או **מ-45%** מהשכר הממוצע (תלוי בסוג הליקוי)
- נכות רפואית - רופא מטעם הביטוח הלאומי קבע לך נכות רפואית בשיעור של 60% לפחות; או בשיעור של 40% לפחות, אם לאחד הליקויים שלך נקבעה נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות.
- דרגת אי-כושר - נקבע שעקב נכותך אינך מסוגל לעבוד או יכולתך להשתכר פחתה לפחות **ב-50%**, ונקבעה לך דרגת אי כושר באחד מהשיעורים: 60%, 65%, 74% או 100%.

גובה הקצבה

- דרגה מלאה (100% או 75%) - קצבה חודשית מלאה בסך **2,342 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 74% - קצבה חודשית חלקית בסך **1,733 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 65% - קצבה חודשית חלקית בסך **1,522 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 60% - קצבה חודשית חלקית בסך **1,405 ש"ח** .

קצבה חודשית נוספת (ק.ח.ן)

- קצבה חודשית נוספת תשולם לך נוסף על הסכומים הרשומים למעלה, אם נקבעה לך דרגת אי-כושר מלאה.
- ונכותך הרפואית נקבעה ל-50% לפחות.
- ואינך שוהה במוסד.
- **סכום הקצבה החודשית הנוספת הוא בהתאם לאחוז הנכות הרפואית שנקבע לך:**
- נכות רפואית בין 50% ל-69% - סכום התוספת הוא 252 ש"ח .
- נכות רפואית בין 70% ל-79% - סכום התוספת הוא 306 ש"ח .
- נכות רפואית מעל 80% - סכום התוספת הוא 372 ש"ח .

שהות בחוץ לארץ

- קצבת הנכות משולמת לנכה תושב ישראל השוהה בחו"ל בחודש היציאה לחו"ל,
- החל מהראשון בחודש שלאחר חודש היציאה לחו"ל - במשך שלושה חודשים נוספים.
- תשלום הקצבה בארץ יחודש למקבל קצבת הנכות מ-1 בחודש שבו חזר לארץ.
- רק ובמידה ומדובר במדינה שיש אמנה תמשיך הקצבה

דוגמא- 1 קיזוז וועדת לרון

- **דוגמה 1:** אם קיבלת קצבה מלאה בסך 2,342 ₪ והתחלת להרוויח 2,800 ₪
- עד 1,945 ₪ אין קיזוז
- מעל 1,945 עד 2,315 מורדים 10% = 37 ₪
- מ- 2,315 עד 2,800 – מורדים 30% = 177.90
- סך הניכוי מהקצבה = 2,342 - 213.20
- 2,085.8 ₪ = 213.2 ₪ - 2,299 ₪
- תקבל קצבת נכות בסך **2,086 ש"ח**
- ולכן כול הכנסותיך מקצבת נכות ומעבודה יהיה **4,886 ₪** .
- שהם **2,086 ₪ + 2,800 ₪**

דוגמא- 2 קיזוז וועדת לרון

- **דוגמה 1:** אם קיבלת קצבה מלאה בסך 2,342 ₪ והתחלת להרוויח 5.000 ₪
- עד 1,945 ₪ אין קיזוז
- מעל 1,945 עד 2,315 מורדים 10% = 37 ₪
- מ- 2,315 עד 5,000 – מורדים 30% = 805.5
- סך הניכוי מהקצבה = 2,342 - 843
- 1,499 ₪ = 843 ₪ - 2,342 ₪
- תקבל קצבת נכות בסך **1,499 ש"ח**
- ולכן כול הכנסותיך מקצבת נכות ומעבודה יהיה **6,449 ₪** .
- שהם **1,499 ₪ + 5,000 ₪**

מזונות

- חוק המזונות (הבטחת תשלום) נועד לסייע לאישה ולילד, תושבי ישראל, שבידיהם פסק דין לתשלום מזונות, והם אינם מקבלים את התשלום מן החייב במזונות.
הביטוח הלאומי משלם לזוכה במזונות תשלום חודשי.
- וגובה מן החייב במזונות את הסכום שחויב בו בפסק דין למזונות. הסכום שמשלם הביטוח הלאומי לאישה הוא הסכום שנקבע בפסק דין למזונות או הסכום שנקבע בתקנות - הסכום הנמוך מביניהם.
- אם גבה המוסד לביטוח לאומי מן החייב את מלוא סכום המזונות שנקבע בפסק הדין, וסכום זה גדול מדמי המזונות שהביטוח הלאומי שילם לאישה, מקבלת האישה את ההפרש.
אם פסק הדין נמוך מסכום התקנות, בדקי את זכאותך ניתן לבדוק השלמת הכנסה ואו הבטחת הכנסה

מזונות - אופן הגשת הבקשה

- תעודה מזהה.
- שני עותקים מקוריים מפסק הדין (וכל פסק דין או הסכם גירושין שפסק הדין מסתמך עליו) חתומים ומאושרים בידי בית הדין או בית המשפט.
- אם את אישה עובדת - שלושה תלושי משכורת אחרונים. אישה שיש לה הכנסות שלא מעבודה - אישורים על ההכנסות.
- אם פתחת תיק בהוצאה לפועל בעניין פסק הדין שהגשת למוסד - אישורים מההוצאה לפועל על סגירת התיק.
- ילד שפסק דין למזונות ניתן לזכותו ואינו בהחזקתה של אמו - צו אפוטרופוס, או פסק דין שבו האפוטרופוס הוא התובע מזונות בעבור הילד.
- תדפיס מחשבון עו"ש בבנק וכן אישור מהבנק על גובה החסכונות ו/או הפיקדונות.

מי זכאי למזונות ?

- אישה הנשואה לחייב ויש עמה ילד - בין שפסק הדין למזונות ניתן לזכותה, בין שהוא ניתן לזכות הילד בלבד, ובין שהוא ניתן לזכות שניהם.
- אישה הנשואה לחייב ואין עמה ילד - אם אין היא מסוגלת לכלכל את עצמה או שהיא בת 60 ומעלה.
- אישה שאינה נשואה לחייב ושיש עמה ילד - **אם פסק הדין ניתן לזכות הילד בלבד.**
- ילד שאינו נמצא עם אמו - אם פסק הדין ניתן לזכותו בלבד, ואין עיקר החזקתו על חשבון אוצר המדינה או רשות מקומית.
- ילד שנמצא עם אביו - יקבל האב את תשלום דמי המזונות עבור הילד, בהתאם לפסק דין מזונות בו האם חויבה בתשלום המזונות.

מי לא זכאי למזונות

- אישה שאינה נשואה לחייב ושאין עמה ילד.
- אישה שילדיה הגיעו לגיל 18.
- אישה שהכנסתה מעל הסכום שנקבע (לפי גיל האישה והרכב המשפחה).

תנאי זכאות - הזכאות מותנית בהכנסות

האישה

- **הכנסה מעבודה** - אישה שהכנסתה מעבודה או מגמלה מחליפת שכר (למעט מדמי אבטלה) עולה על הסכום שנקבע, לא תהיה זכאית לתשלום מזונות מהביטוח הלאומי.
- **הכנסה שלא מעבודה** - אישה שהכנסתה שלא מעבודה (קצבה של המוסד לביטוח לאומי, למעט גמלה מחליפת שכר ולרבות דמי אבטלה, קצבה מגופים אחרים, שכר דירה וכן הון ורכוש) היא בסכום השווה לסכום המגיע לה על-פי התקנות או עולה עליו, לא תהיה זכאית לתשלום מזונות מהביטוח הלאומי.
- **כספים המתקבלים מבני משפחה** - סכומים המופקדים באופן קבוע בחשבון הבנק של האישה, במשך 6 חודשים מתוך 9 חודשים באותה השנה הקלנדרית (מ 1 בינואר עד 31 בדצמבר של אותה שנה).

גובה הקצבה / גובה ההכנסה המותרת עד

גיל 55

מזב משפחתי	סכום הקצבה/ש"ח	כמה מותר להשתכר /ש"ח
ללא ילדים	1946	3344
תביעה לפני 1/1/2003	1730	2933
תביעה אחרי 1/1/2003		
אישה גרושה +1 ילד	2897	5475
אישה גרושה +2	3373	6268
נשואה מחדש /ידוע בציבור	2022	4016
+1 ילד		
נשואה /ידוע בציבור +2	2963	5585
ילדים		

גובה הקצבה / גובה ההכנסה המותרת עד

מעל גיל 55

מזב משפחתי	סכום הקצבה/ש"ח	כמה מותר להשתכר /ש"ח
ללא ילדים	2162	4806
תביעה לפני 1/1/2003 תביעה אחרי 1/1/2003	2162	4806
אישה גרושה +1 ילד	3535	7464
אישה גרושה +2	4400	8906
נשואה מחדש /ידוע בציבור +1 ילד	2022	4942
נשואה /ידוע בציבור +2 ילדים	2963	6511

תשלום הפרשים לאישה

- אם בפסק הדין נקבעו דמי מזונות בסכום הגבוה מהסכום המגיע לך על-פי התקנות,
- ואת מקבלת את דמי המזונות על-פי הסכום שנקבע בתקנות,
- תהיי זכאית להפרשים רק אחרי שהביטוח הלאומי יגבה מהחייב את הסכומים שנקבעו בפסק הדין.

- במקרים שהמוסד לא הצליח לגבות בעבורך את ההפרשים,
- תהיי רשאית לגבות את ההפרשים מהחייב בכוחות עצמך.
- לשם כך עלייך לקבל אישור לגביית הפרשים, מפקיד התביעות במחלקת מזונות בסניף.

המקרים שבהם יופסק תשלום דמי המזונות

- הביטוח הלאומי יפסיק את תשלום דמי המזונות אם אירע אחד מן המקרים האלה:
- נמסר לביטוח הלאומי פסק דין המבטל את דמי המזונות.
- הילדים הוצאו מהחזקתך המשפטית.
- במקרים מסוימים שבהם הילדים לומדים במסגרת מחוץ לבית (פנימיה), הזכאות למזונות תיבדק על ידי פקיד התביעות.
- הכנסתך מעבודה או מגמלה מחליפת שכר עולה על סכום מסוים שנקבע בתקנות.
- הכנסתך שלא מעבודה עולה על הסכום שנקבע בתקנות.
- נקטת הליכי הוצאה לפועל נגד החייב לביצוע פסק הדין (אלא אם כן נקטת הליכי הוצאה לפועל לגביית ההפרשים).

המקרים שבהם יופסק תשלום דמי המזונות

- קיבלת תשלומים ישירים מן החייב, לפחות בגובה התשלום המשולם לך על-ידי הביטוח הלאומי.
- לא ענית על ההצהרה שנשלחה אלייך על-ידי הביטוח הלאומי לעדכון פרטים.
- את מבקשת להפסיק את התשלום, מכל סיבה שהיא.
- **הפסקת להיות תושבת ישראל.**
- **את מתגוררת עם החייב.**
- נסעת לחו"ל יותר מ-3 פעמים במהלך אותה השנה, או שהית בחו"ל יותר מ-72 ימים במהלך אותה השנה. לתשומת ליבך, נסיעה למטרה רפואית **אינה** נלקחת בחשבון.
- דמי לידה, גמלה לשמירת הריון, דמי פגיעה וגמלה בגין חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורין.

אישה היוצאת לחוץ לארץ

- על פי תיקון בחוק,
- אישה שיצאה לחו"ל מ-30.7.2012 ואילך תמשיך לקבל את הקצבה בזמן שהיא שוהה בחו"ל,
- ובלבד שיצאה לחו"ל 3 פעמים לכל היותר במהלך אותה השנה (מ-1 בינואר עד 31 בדצמבר באותה שנה),
- ומספר הימים ששהתה בחו"ל במהלך אותה השנה אינם עולים על 72 ימים.

גביית דמי מזונות מהחייב

- על החייב במזונות לשלם לביטוח הלאומי, באמצעות לשכת ההוצאה לפועל, את מלוא הסכומים שבהם חויב בפסק הדין.
- עם התחלת התשלום לאישה, שולח ביטוח לאומי הודעה לחייב במזונות, שבה הוא מתבקש לשלם את הסכומים שחויב בהם בפסק הדין.
- על החייב להסדיר את אמצעי התשלום באמצעות לשכת ההוצאה לפועל בלבד.
- חייב במזונות, שלא ישלם את הסכומים שחויב בהם בפסק הדין באופן סדיר, לשכת ההוצאה לפועל תפעל כנגדו באמצעים העומדים לרשותה, על פי החוק.

קצבאות מחליפות שכר

- אותה קבוצה שהקצבה מחליפה את שכרו של העובד
- קצבה שהכללים לגביה הם כאילו משולם שכר
- תאונות עבודה
- דמי אבטלה, הבטחת הכנסה, השלמת הכנסה
- מילואים
- פשיטת רגל

תאונות עבודה

- 1. בדרך אל העבודה ללא סטייה מהמסלול הרגיל
- למעט תפילה ולקיחת הילדים למסגרות
- הלימודיות.
- 2. תוך כדי עבודה- במהלך יום העבודה
- 3. בדרך חזרה מהעבודה – ללא סטייה מהמסלול
- הרגיל
- 4. פעילות של ועד עובדים- נציגות עובדים
- 5. השתלמויות – מחוץ למקום העבודה.

מניין הימים

- יום הפגיעה – 100% שכר
- 12 הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה- מעסיק
- בשיעור של 75% מהשכר
- מהיום ה- 13 ועד היום ה- 91 על חן ביטוח לאומי
- במידה ותקופת דמי פגיעה עד 12 ימים
- היום הראשון + השני על חשבון הנפגע
- אין חיוב ימי מחלה – בתאונת עבודה

חישוב דמי פגיעה

• (שכר ברוטו ב- 3 החודשים שקדמו לפגיעה) * 75%

• 90

• התוצאה שווה ערך יום פגיעה

• לא יותר מהתקרה – $43,370 * 75\% = 1,084$

• 30

• בניכוי מיסוי ביטוח לאומי, מס בריאות, מס הכנסה

תקנה 22

- מעסיק החתום על התקנה
- 1. משלם לעובד את ימי הפגיעה עד – 91 יום
- 2. המוסד מעביר את התמורה למעסיק ברוטו
- 3. מתשלום זה מקזז המוסד את 12 הימים .
- 4. מוסיף למעביד עמלה של 2.5%

ללא תקנה 22

- המעסיק משלם את 12 הימים הראשונים
- המוסד מעביר את דמי הפגיעה לחשבון העובד
- התשלום כולל 12 הימים הראשונים
- התשלום על בסיס נטו בניכוי מיסוי
- במקביל מבקש מהמעסיק 12 ימים ראשונים
- יכול להיווצר כפל תשלום של 12 הימים.
- יש עדיפות לתביעות שלא בתקנה 22

אבטלה

• תנאי לקבלת דמי אבטלה

- 1. מפוטר מעבודה
- 2. תקופת אכשרה
- 3. התייצבות אצל פקיד השמה
-

תקופת אכשרה-2018

- עובד במשכורת (חודשי)
- מתוך 18 חודשים שקדמו להתייצבות בשירות התעסוקה – 12 חודשי שכר
- גם יום עבודה בחודש – שווה חודש עבודה בחישוב תקופת האכשרה
- ניתן לקבל אבטלה- גם בהתפטרות – 90 ימי המתנה

חישוב יום אבטלה-2018

- $378.56 = 9,464/25 = 25$ / מקסימום שכר ממוצע
- רק ל- 125 הימים הראשונים
- כל יום מעבר מקסימום $2/3$ מהשכר היומי הממוצע
- כל 4 שנים – 180% מהזכאות
- החישוב לפי מדרגות ביחס לשכר היומי הממוצע
- טבלה עד גיל 28 - פיצוי נמוך יותר
- טבלה מעל גיל 28 - פיצוי גבוהה יותר
- חיילים משוחררים – רק 180 יום תקופת שירות

דמי אבטלה מרביים

- מי ששכרו הוא **21,150** ₪ או יותר - דמי האבטלה המגיעים לו לא יעלו על דמי האבטלה המרביים, שהם **378.56** ש"ח ליום,
- בעבור **125** ימי התשלום הראשונים.
- החל ביום התשלום ה - **126**,
- דמי האבטלה המרביים ליום לא יעלו על **252.37** ש"ח ליום.

עצמאיים-ואוכלוסיות נוספות

- לא מבוטחים באבטלה
- קיימת תוכנית שבשנת 2011 יקבלו דמי אבטלה
- בעלי שליטה – לא מבוטחים באבטלה
- תושב זר – לא מבוטח באבטלה
- חבר קיבוץ – לא מבוטח באבטלה.
- מבוטח – רק בגיל 20 ומעלה .

קצבת זקנה (אזרח וותיק)

- 1. גיל קובע – 67 גבר – 62 אישה
- 2. גיל מוחלט ללא מבחן הכנסות – 70 גבר ואישה
- 3. תקופת אכשרה
- א. 60 חודשי ביטוח ב- 10 השנים שקדמו לגיל
- ב. 144 חודשי ביטוח במהלך חיו של המבוטח
-

שיעור הקצבה

- קצבה בסיס - 17.8% מהשכר הממוצע 8,601
- בן/בת הזוג - 8.9% (תלוי בגיל, והכנסה) -770
- ילד עד 24 – 5.6% (מקסימום 2 ילדים , נכד) 484
- תוספת ותק - 8.9% מקסימום ל- 25 שנות וותק
- תוספת דחייה - 5% לכול שנת דחייה מכול התוספות הקודמות בסיס + וותק
- גבר – 3 שנים = 15% אישה – 6 שנים = 30%

קצבת שארים

- **תנאי הזכאות - הנפטר/ת השלים/ה תקופת אכשרה (ביטוח)**
- 12 חודשים שלפני יום הפטירה
- 24 חודשים, רצופים או לא רצופים, ב-5 השנים שלפני הפטירה
- 60 חודשים (5 שנים), רצופים או לא רצופים, ב-10 השנים שלפני הפטירה
- 144 חודשים (12 שנים) רצופים או לא רצופים
- 60 חודשים, רצופים או לא רצופים, מיום שנעשו לראשונה תושבי ישראל, בתנאי שמספר החודשים שלא היו מבוטחים אינו עולה על מספר החודשים שהיו מבוטחים.

מי לא צריך תקופת אכשרה

- הוא/היא נפטר/ה בתוך שנה מהיום שנעשה/נעשתה תושב/ת ישראל.
- הוא/היא נפטר/ה לפני שמלאו לו/לה 19 שנה.
- הוא/היא היה/הייתה המפרנס/ת העיקרית של בן הזוג או של הילדים.
- היא נפטרה בתוך שנה מהיום שהתגרשה או התאלמנה.

גובה הקצבה

- לאלמנה בגיל 40-50 בלי ילדים ₪ 1,150
- לאלמנה בגיל 50 ומעלה בלי ילדים ₪ 1,531
- לאלמנה בגיל 80 ומעלה ₪ 1,617
- לאלמנה עם שני ילדים ₪ 2,967
- לכל ילד נוסף ₪ 718

• אזרד יורם - יועץ מס ופרישה

• מומחה לנושא מיסוי יחיד ושכר

• הרב קוק 8 ירושלים

• טלפון – משרד 025357477

• נייד 052-3808345